

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

שם הקורס : **פרקים במחשבת המקרא**
שנה"ל – תש"ף.
שם המרצה : הרב ד"ר גבריאל חנוכה.
מסלול/התמחות : תנ"ך
היקף שעות : 1 ש"ש

תוכן הקורס ומטרות הקורס

בקורס זה נעסוק במגוון תחומים בהם ננסה לברר, מה יחס המקרא לתחומים אלו, וכיצד התייחסו אליהם חז"ל. נבחן את הנושא מכמה זוויות, ובהשוואה לכמה ספרים מהתנ"ך כך שנוכל לראות האם חלו שינויים בתחום הנלמד, ואם כן מהם הגורמים לשינויים אלה.

ראשי פרקים/יחידות הוראה בקורס

יחידה 1: המשפחה במקרא :

המשפחה הראשונה בתנ"ך, בגן עדן ומחוצה לו.
משפחת יצחק וההתנהלות בתוכה.

יחידה 2: ארץ ישראל במקרא ובספרות הבתר מקראית :

יחידה 3: "מלאכים כבני אדם" היחס לתיאור המלאכים במקרא (בעיקר בבראשית).

יחידה 4: היחס לנשים במקרא ובספרות הבתר מקראית :

היחס להגר.

אביגיל.

יחידה 5: היחס לאלימות במקרא (אישית, דתית, ופוליטית) :

קין והבל

יואב בן צרויה (ומשפחת צרויה באופן כללי).

מחיית עמלק.

יחידה 6: היחס לצמחונות.

חובות/דרישות הקורס

מטלות הקורס.

מרכיבי הציון הסופי : מבחן 100%

דרכי התקשרות עם המרצה

מייל: gavrielhanuka@gmail.com

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3

ת"ד 1106, רחובות 76110

טלפון : 08-9485662

פקס : 08-9485686

קמפוס אלקנה

אלקנה, ד"נ אפרים

מיקוד 44814

טלפון : 03-9061301

פקס : 03-9061342

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

ביבליוגרפיה:

חובה:

1. מ' גרינברג, **על המקרא ועל היהדות**, תל-אביב תשמ"ה, עמ' 98–109. (עמשא אבנר ויואב : על סירוב פקודות בלתי חוקיות במשנת חז"ל). ועמ' 110–124. (הזיקה בין העם לארצו במקרא).
2. מ' ויינפלד, "ירושת הארץ – זכות וחובה: תפיסת ההבטחה במקורות מימי בית ראשון וימי בית שני", **ציון**, מט (תשמ"ד), עמ' 115–137 (חובה 130–132).
3. ח' מאק, **ותאמר בלבה: נשים מהמקרא בצמתי חיים**, תל-אביב 2014, עמ' 29–38 (חובה).
4. א' סמט, **עיונים בפרשת השבוע (סדרה ב)**, בראשית-שמות, ירושלים תשס"ד, עמ' 286–306. (המלחמה בעמלק).
5. אי"ה קוק, **אגרות הראי"ה**, כרך א, ירושלים תשנ"ד, עמ' ק. (מוסריות במלחמה).
6. נ"א רבינוביץ, "שיטת הרמב"ן והרמב"ם במצות ירושת הארץ", **תחומין**, ה (תשמ"ד), עמ' 180–186.
7. א' רוזנק, "שתי קריאות של המקרא לאור חזון הצמחונות של הרב קוק", **עת מקרא**, 3 (2015).
8. א' שטיינברג, "צער בעלי חיים לאור ההלכה", **ספר אסיא**, א (1979), עמ' 263–269.

רשות והמלצה:

- מ' גרינברג, **הסגולה והכוח**, תל-אביב תשמ"ו.
- מ' גרינברג, **תורה נדרשת**, תל-אביב 1984, עמ' 29–47. (היחס כלפי כוח מדיני בתורה ובנביאים).
- א' דיטשר, "בין מלאכים לבני בשר ודם: גישתה של נחמה ליבוביץ להצגת הדמות המקראית", **עיונים בחינוך היהודי**, 9 (תשס"ד), עמ' קצ"ג–רי"א.
- י' ליוור, "משפחה", **אנציקלופדיה מקראית**, ה, ירושלים תשל"ג, עמ' 582–588.
- ל' לנדאו, "מאכלות אסורות וסטרוקטוראליזם", **בית מקרא**, ל (תשמ"ה), עמ' 103–111.
- א' סמט, **עיונים בפרשת השבוע (סדרה ב)**, בראשית-שמות, ירושלים תשס"ד, עמ' 59–76. (מלאכים כבני אדם).
- א' סמט, **עיונים בפרשת השבוע**, ויקרא-דברים, ירושלים תשס"ב, עמ' 364–382. (דיני מלחמה).
- ז' פאלק, "נישואין", **אנציקלופדיה מקראית**, ה, ירושלים תשל"ג, עמ' 857–863.

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3
ת"ד 1106, רחובות 76110
טלפון: 08-9485662
פקס: 08-9485686

קמפוס אלקנה

אלקנה, ד"נ אפרים
מיקוד 44814
טלפון: 03-9061301
פקס: 03-9061342

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

- ש' רוזנברג, "הזיקה לארץ ישראל בהגות היהודית – מאבק השקפות", **קתדרה**, 4 (1977), עמ' 147–175.
- א' שביד, **מולדת וארץ יעודה**, תל אביב 1979, עמ' 52–78.

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3

ת"ד 1106, רחובות 76110

טלפון: 08-9485662

פקס: 08-9485686

קמפוס אלקנה

אלקנה, ד"נ אפרים

מיקוד 44814

טלפון: 03-9061301

פקס: 03-9061342